

ת"פ 11059/05/18 - מדינת ישראל נגד איל משה

בית משפט השלום בפתח תקווה
ת"פ 11059-05-18 מדינת ישראל נ' משה

בפני בעניין: כבוד השופט דרור קלייטמן
מדינת ישראל - המאשימה
באמצעות עו"ד ענבר אליאב - פרקליטות
מחוז מרכז

נגד
איל משה - הנאשם
באמצעות עו"ד אייל אוחיון

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה, בהתאם לסעיף 415 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, עובר לחודש אוגוסט 2016, איבדה א.ב את תיקה האישי ובו, בין היתר, פנקס שיקים המכיל את פרטיה. 2 מתוך השיקים הללו הגיעו לידי של הנאשם, אשר עובר לתאריך 10.8.16 זייפם, בעצמו או באמצעות אחר, בכך שרשם את השיק לפקודת "קהלני קרמיקה בע"מ" ואת סכום השיק רשם על סך 20,000 ₪. בהמשך מסר את השיק לידי של אבי שמלה, מנהל תפעול בחברת "קהלני קרמיקה בע"מ" וזאת בתמורה לקבלת סחורה ממנו בסך 20,000 ₪. השיק חזר מהבנק בהיעדר כיסוי. עובר לתאריך 15.8.16, זייף הנאשם, בעצמו או באמצעות אחר, שיק נוסף ורשם אותו לפקודת "דשא בנייה מתקדמת בע"מ" ורשם את סכומו בסך 16,000 ₪. גם שיק זה חזר בהיעדר כיסוי. במעשים אלו קיבל הנאשם דבר במרמה.
3. בדיון שנערך בתאריך 3.1.19, בפני כב' השופטת דניאלי, הסכימו הצדדים כי הנאשם יופנה לשירות המבחן, וככל שהנאשם יפקיד, טרם הטיעונים לעונש, את מלוא סכום המרמה, תעתור המאשימה לעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, וככל שלא יעשה זאת תוכל לעתור למאסר ממש. סוכם כי הצדדים ישובו

וישוחחו לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן.

תסקיר שירות מבחן

4. בתסקיר שהתקבל בחודש אפריל 2019, מתאר שירות המבחן את נסיבות חייו של הנאשם שהינו בן 47, גרוש ואב לשני ילדים, כרגע אינו עובד. בעברו, שתי הרשעות קודמות בעבירות של החזקת נכס חשוד כגנוב ושימוש במסמך מזויף. לדברי הנאשם, בנה של בת זוגו לשעבר הוא שגנב את השיקים, זייפם והעבירם לגורמים האחרים ואחריותו שלו היא בגין היותו האחראי לפרויקט הבנייה במסגרתו בוצעו העבירות. שירות המבחן העריך כי הנאשם בעל תובנה נמוכה לבעייתיות בדפוסי חשיבתו והתנהגותו והוא מצמצם מאחריותו לביצוע העבירות ולחומרתן. הערכתם היא, כי קיים סיכון להישנות התנהגות דומה. המלצתם הייתה לענישה קונקרטיה ומוחשית, אשר תבהיר לנאשם את חומרת מעשיו והשלכותיהם.

5. תסקיר נוסף התקבל לדיון שנערך בתאריך 21.11.19. בתסקיר זה תיאר שירות המבחן כי הנאשם שינה את עמדתו ולקח אחריות אישית על מסירת השיקים. אך לצד זאת, הדגיש כי לא זייף אותם ולא היה מודע לכך שהם גנובים. הוא הציג מסמכים המעידים על התפתחותו המקצועית כשותף בחברה לבניה וכי הוא משקיע מאמצים לשלם את הפיצוי הכספי שהוטל עליו. הוא ציין את חששו מפני ענישה בדמות עבודות שירות, אשר תפגע במצבו הכלכלי והתעסוקתי. הוא הביע נכונות מילולית להשתלב בטיפול והופנה לקבוצה ייעודית. בפגישה שנערכה לו לצורך בדיקת התאמתו לקבוצה, שב וצמצם מחומרת התנהגותו ושירות המבחן התרשם כי הוא נעדר מוטיבציה פנימית לטיפול והמוטיבציה אותה הוא מבטא היא רק על רקע חששו מפני אפשרויות הענישה אשר עומדות בפניו. לכן, לא נוצר פתח למעורבות טיפולית ואין בידי שירות המבחן לבוא בהמלצה שיקומית בעניינו. דווח כי לא נפתחו לו תיקים נוספים.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

6. מטעמו של הממונה על עבודות השירות, התקבלה חוות דעת, בה נקבע כי הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה, עו"ד גבי פאר, דיווח כי הנאשם אכן הפקיד את סכום המרמה (למעט 3,000 ₪), לנוכח טעות בדיון הקודם, אך סוכם שאלו ישולמו במעמד גזר הדין). לנוכח זאת, הגבילה המאשימה את עצמה בטיעוניה לעונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות. הוא הפנה לנסיבות ביצוע העבירה וטען כי מדובר בפגיעה ברף הגבוה של הערכים המוגנים שהם הזכות לשמירה על קניינו של אדם והגנה על תקינותם של

שיקים כאמצעי תשלום בטוח ואמין ותקינות חיי המסחר והכלכלה. הוא הדגיש כי המחוקק קבע לעבירה זו עונש של שלש שנות מאסר והפנה למדיניות הענישה בפסיקה ולמספר גזרי דין במקרים דומים. הוא טען כי מדובר בעבירה בה ישנו תכנון מראש, נגרם נזק לחברות להם נמסרו השיקים וכן למתלוננת ממנה נגנבו השיקים. הנאשם הוא המבצע העיקרי והדומיננטי ומעשיו נעשו מתוך רצון לרווח כלכלי ומהיר. הוא עתר למתחם ענישה המתחיל ממספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד לעשרה חודשי מאסר בפועל. בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנה להרשעותיו הקודמות של הנאשם ובהן עבירה דומה של שימוש במסמך מזויף ועבירת רכוש נוספת, כך שניתן ללמוד על דפוס פעולה של הנאשם. ענישה מקילה בהליכים קודמים לא הרתיעה את הנאשם מלחזור ולבצע עבירות דומות. הוא הפנה אף לעברו התעבורתי של הנאשם וטען כי גם ממנו ניתן ללמוד על כך שמורא החוק לא חל על הנאשם. לדבריו, ניתן ללמוד זאת אף מתסקירי שירות המבחן ומכך שהנאשם לא לוקח אחריות מלאה על מעשיו. לנוכח זאת עתר לענישה של מספר חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי כספי.

8. ב"כ הנאשם, עו"ד אייל אוחיון, טען כי הפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה עוסקת במקרים שונים וחמורים מאלו בהם הורשע הנאשם. עוד הוא טען כי הנאשם הורשע בגין עבירה קודמת ונגזר דינו בחודש יולי 2018 וניתן היה לצרף את שני תיקיו של הנאשם כבר אז ולא לדון היום בסוף שנת 2019 את הנאשם על עבירה שביצע בשנת 2016. הוא טען כי בעבירות מעין אלו כשהנאשם מסיר את המחדל, מסתפקים בענישה צופה פני עתיד ובמקרה זה הנאשם הסיר את המחדל. הוא סבור שהנאשם לא הבין את המעמד בפני שירות המבחן ולכן אמר מה שאמר. לנאשם עצמו היו חיים לא קלים וכיום הוא איתר משקיעים וזכה במכרז בנוגע לתחנת מעבר לניפוי פסולת. במסגרת זאת הוא הפך שטח הררי ופיתח את התשתיות שבו. לדבריו, המשמעות של ענישה בעבודות שירות היא ריסוק טוטאלי של הנאשם. הוא עתר למתחם המתחיל במאסר על תנאי ומסתיים במספר חודשי עבודות שירות. הנאשם לא עבר עבירות משנת 2016 והחל בדרך אחרת. לנוכח זאת עתר ב"כ הנאשם לענישה צופה פני עתיד.

9. הנאשם עצמו אמר כי הוא גדל בבית לא נורמטיבי. הוא לוקח אחריות מלאה על מעשיו ומוכן לשלם את הנזק ומביע חרטה אמיתית על מה שעשה. ומבקש הזדמנות אחרונה.

דין והכרעה

מתחם העונש

10. הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מהעבירה שבוצעה על ידי הנאשם הינם, הזכות לשמירה על קניינו של אדם, הגנה על תקינותם של אמצעי תשלום ואמינים ובטוחים ותקינות חיי

מסחר וכלכלה.

11. בכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שקלתי לחומרא, את הנזק שנגרם למתלוננים, את העובדה שמדובר במעשים מתוכננים, אשר חזרו על עצמם פעמיים ועל כך שהנאשם הוא מבצע עיקרי של העבירה.

12. בבחינת מדיניות הענישה הנוהגת ניתן להצביע על מקרים דומים, כמפורט להלן:

א. ת"פ (נתניה) 17414-06-16 **מדינת ישראל נ' יהושע שובייב** (17.9.17), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה. הנאשם הפקיד לחשבונו בבנק שיק מזויף ובהמשך משך מחשבון הבנק שלו את מרבית סכום השיק בסך 53,500 ₪. על הנאשם נגזר עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, כאשר נקבע מתחם עונשי הנע בין 3-18 חודשי מאסר.

ב. ת"פ (נתניה) 53669-02-16 **מדינת ישראל נגד זאב שישקין** (27.6.18), הורשע הנאשם, לאחר שמיעת הוכחות בעבירה של קבלת דבר במרמה ובעבירה של שימוש במסמך מזויף שעניינו זיוף שיק ומשיכת סכום כסף במרמה מחשבון הבנק. על הנאשם נגזר עונש מאסר של 3 חודשי עבודות שירות לאחר שנקבע מתחם עונשי שנע ממספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד שנת מאסר.

ג. בע"פ (מחוזי - מרכז) 6785-04-10 **אליהו קציר נ' מדינת ישראל**, זיוף הנאשם את חתימת אשתו על 14 שיקים בסכום כולל של 16,000 ₪, שנמשכו מחשבונה. הוא הורשע בעבירות של זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר, שימוש במסמך מזויף, וניסיון לקבלת דבר במרמה, **ונדון ל-4 חודשי מאסר בעבודת שירות.**

ד. רע"פ 6435/09 **בן אוסקר נגד מדינת ישראל (11.08.09)**, נדחתה בקשת רשות ערעור של המערער, שהורשע על פי הודאתו בעבירות קבלת דבר במרמה, זיוף מסמך ושימוש במסמך מזויף. המערערנטל במהלך השנים 2004-2005 את פנקס השיקים של אשתו ללא רשותה, וזיוף את חתימתה על שמונה שיקים והשתמש בהם לסילוק חובותיו, על סך של 278,176 ₪. בית המשפט גזר עליו **6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות** ועונשים נלווים.

ה. ת"פ (רמ'') 2482/08 **מדינת ישראל נ' ברעם** (14.3.11), הורשע נאשם בהתאם להודאתו, בביצוע עבירות של זיוף וקבלת דבר במרמה. הנאשם זיוף מאות שיקים של ועד בית וחתם

בשמה של המתלוננת כדי להשיב חובות. חלק מהשיקים המזויפים נפרעו, בסך של 25,000 ₪, לחובתו הרשעה אחת. **נידון לשלושה חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים.

ו. רע"פ 5540/15 **גאוי נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.8.15) - עובדתמשקבית גנבהפנקסישיקיםוהשתמשהבמרמהב- 71 שיקים. רכשה מוצרים ושירותים בסךכוללשל 105,506 ₪). בית המשפט קבע כי **מתחם הענישה נע בין מאסר בפועל של 6 חודשים ל - 12 חודשי מאסר בפועל וגזר על נאשמת 8 חודשי מאסר**.

13. יש לראות בכלל העבירות שבוצעו על ידי הנאשם כמסכת עובדתית אחת נמשכת ולכן אקבע מתחם ענישה אחד.

14. לנוכח האמור לעיל, אני קובע מתחם ענישה כולל הנע בין חודשיים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-10 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש

15. בכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקלתי לחומרא, את עברו הפלילי של הנאשם הכולל שתי הרשעות קודמות בעבירות של שימוש במסמך מזויף והחזקת נכס חשוד כגנוב. בשתי הרשעות אלו, אשר אחת מהן קודמת לביצוע העבירות בתיק זה והשנייה מאוחרת לה, נדון הנאשם לענישה צופה פני עתיד. ניתן ללמוד מגיליון הרשעותיו כי מדובר בדפוס פעולה חוזר של ביצוע עבירות מרמה. מתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו עולה כי הנאשם מתקשה בלקיחת אחריות על מעשיו וגם כאשר טען כי הוא לוקח אחריות אישית על מסירת השיקים, טען כי לא ידע שהם גנובים וצמצם מחומרת התנהגותו בעת ביצוע העבירות. עוד הסתבר כי למרות שזו הרשעתו השלישית בעבירות מרמה, התקשה להתייחס לקיומם של דפוסי התנהגות הדורשים שינוי וביטא אך נכונות מילולית להשתתפות בטיפול, אולם שירות המבחן התרשם כי מדובר במוטיבציה מילולית בלבד על רקע חששו מעונשו בתיק זה. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו ואף העריך כי לא ניתן לשלול את הסיכון להתנהגות שולית. לקולא, התחשבתי בכך שהנאשם הודה וחסך מזמנו של בית המשפט ומהצורך בהעדת העדים, כך גם את השבת הנזק המלאה למתלוננים. עוד לקחתי בחשבון את חלופי הזמן מביצוע העבירות ואת העובדה שהנאשם הורשע בעבירה דומה בחודש יולי 2018 ואילו היה מובא גם תיק זה בפני בית המשפט יכול היה לצרפו ולתת את הדין כבר אז על כלל תיקיו.

16. ב"כ הנאשם תיאר בפניי ואף הציג מסמכים המעידים על פרויקט בניה גדול בו החל

הנאשם, אשר יש בו על מנת לשקם את מצבו. איני מקל ראש בעובדה זו וייתכן שאכן יש בה על מנת לסייע לנאשם במצבו הכלכלי וכתוצאה מכך אף בהתנהלותו. אולם, לנוכח האמור בתסקיר שירות המבחן וחוסר ההמלצה להליך טיפולי וזאת כתוצאה מהתנהלות הנאשם, הרי שלא אוכל לראות בעובדה זו כמקימה שיקום או סיכויי שיקום כנדרש בסעיף 40ד לחוק העונשין. לכן אתחשב בכלל הנתונים לקולא, על מנת למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם וזאת למרות עברו הפלילי, אך לא על מנת לסטות מן המתחם.

17. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. חודשיים מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות.
- ב. מאסר על תנאי בן 6 חודשים והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירה של זיוף או מרמה למשך שלש שנים מהיום.
- ג. קנס בסך 1,000 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו, אשר ישולם בתוך שלושים יום מהיום.
- ד. פיצוי למתלוננים בסך 36,000 ₪ אשר 33,000 מתוכם שולמו כבר על ידי הנאשם ו-3,000 נוספים ישולמו על ידו בתוך 30 יום מהיום.

הנאשם ירצה את עבודות השירות שהוטלו עליו בבית החייל ברחוב הרואה 8 ברמת גן. לצורך כך יתייצב בתאריך 12.1.20 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות, מחוז מרכז. מובהר לנאשם כי כל חריגה מכללי הממונה על עבודות השירות, לרבות שתיית אלכוהול או שימוש בסמים, יכול ויהיה בה כדי להביא להפסקת ריצוי העונש בדרך זו וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

העתק הפרוטוקול יועבר על ידי המזכירות לידי הממונה על עבודות השירות

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ד כסלו תש"פ, 12 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.